Lietas Nr. 19530141725
K73-1181-25/45
ECLI:LV:ZRT:2025:0731.19530141725.1.S

Zemgales rajona tiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Tukumā 2025. gada 31.jūlijā

Tiesa šādā sastāvā:

tiesnese Adrija Kasakovska,

piedaloties prokurorei Daigai Vācietei,

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu, kurā /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 262.panta 1.[1]daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /Persona A/ vadīja transportlīdzekli, atrodoties alkohola ietekmē, ar izelpotā gaisa pārbaudē konstatētu alkohola koncentrāciju, kas pārsniedz 1,5 promiles.

2025.gada 16.jūlijā ap pulksten 21.00 /Persona A/, atrodoties alkohola ietekmē (alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā 2,67 promiles, kas atbilst alkohola koncentrācijai /Reģistrācijas numurs/, Tukuma novada /Adrese/.

Ar savām darbībām apsūdzētais /Persona A/ izdarīja Krimināllikuma 262.panta 1.[1]daļā paredzētu noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

[3] Tiesas sēdē apsūdzētais /Persona A/ pilnīgi atzina savu vainu viņam inkriminētajās darbībās, pieteica lūgumu neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

[4] Tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainīgumu, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu, tiesa pieņēma lēmumu neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

/Persona A/ darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļas – kā transportlīdzekļa vadīšana atrodoties alkohola ietekmē, ja izelpotā gaisa pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles.

[5] Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu, tiesa, nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību. Savukārt, atbilstoši normas trešajai daļai, nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

/Persona A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums vērsts pret satiksmes drošību, tas izdarīts uz vasaras sezonā noslogota ceļa jūrmalā, viņam konstatētā alkohola koncentrācija 2,67 promiles vairāk kā piecas reizes pārsniedz pieļaujamo normu.

[5.1] Ar IeM Informācijas centra Sodu reģistra izziņu pierādīts, ka /Persona A/ agrāk sodīts nepilngadīgā vecumā, sodāmība dzēsta.

[5.2] No apsūdzētā liecībām tiesas sēdē secināms, ka viņš ir nodarbināts, ar regulāriem ienākumiem, ir ģimene, pastāvīga dzīves vieta, aprūpē māte, kuru izņēmis no pansionāta.

[5.3] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu Krimināllikuma 262.panta $1.^1$ daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā mazāk smags noziegums, par kuru Krimināllikuma 262.panta $1.^1$daļas sankcijā paredzēts sods – brīvības atņemšana uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai probācijas uzraudzība, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem.

[5.4] Izvērtējot Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi: aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, kā arī resocializēt sodīto personu, tiesa secina, ka to var sasniegt, piemērojot /Persona A/ probācijas uzraudzību.

[5.4] Juridiskajā literatūrā norādīts, ka ziņas, kuras raksturo personību un kurām ir krimināltiesiska nozīme, skar četrus cilvēka dzīves un darbības aspektus: 1) fizisko stāvokli, 2) psihisko stāvokli, 3) sociālo statusu un 4) tiesisko statusu un to izvērtēšana ļauj, no vienas puses, noskaidrot personas noziedzīgās uzvedības cēloņus, tās noziedzīgo tieksmju stabilitāti, bet, no otras puses, noteikt maksimāli lietderīgo soda veidu, lai sasniegtu tā mērķi (*U.Krastiņš, V.Liholaja. Krimināllikuma komentāri. Pirmā daļa (I–VIII2 nodaļa). Otrais papildinātais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2018, 197.lpp*.).

[5.5.] Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus, tiesa secina, ka /Persona A/ nosakāms sods – probācijas uzraudzība. Saskaņā ar Krimināllikuma $38.^1$ pantu probācijas uzraudzība ir personas piespiedu iesaistīšana tās vecumam, psiholoģiskajām īpašībām un attīstības līmenim piemērotos sociālās uzvedības korekcijas un sociālās rehabilitācijas pasākumos. Tiesa secina, ka ir nepieciešams un iespējams veikt apsūdzētā domāšanas, uzvedības korekcijas, kas būtu priekšnoteikums, lai apsūdzētais turpmāk atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā prokurora norādītais sods – īslaicīga brīvības atņemšana, izolējot apsūdzēto no sabiedrības uz diviem mēnešiem, neatbilstu noziedzīgā nodarījuma raksturam, radītajam kaitējumam, Krimināllikuma 35.pantā definētajam soda mērķim.

Kā norādīts Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmumā "Par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu sodu noteikšanā", izvērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu, ņemami vērā tie konstatētie apstākļi, kas raksturo konkrēto noziedzīgo nodarījumu un atšķir to no citiem tāda paša veida noziedzīgiem nodarījumiem. Analizējot noziedzīga nodarījumu raksturu, tiesām jāvērtē konkrētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanas apstākļi, to vidū noziedzīga nodarījuma izdarīšanas veids, laiks, vieta, paņēmieni, vainīgā motivācija, personas loma noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, [..], kvalificējošie apstākļi, vainīgo personu raksturojošie dati utt. (https://www.at.gov.lv/lv/tiesu-prakse/senatoru-kopsapulcu-lemumi/kriminallietu-departaments).

Latvijas Sodu izpildes kodeksa 1.panta noteiktais krimināsodu izpildes uzdevums ir šajā kodeksā noteikto resocializācijas līdzekļu piemērošana, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Tiesas ieskatā, īslaicīgas brīvības atņemšanas noteikšana, īslaicīgi izolējot no sabiedrības apsūdzēto, kurš ir nodarbināts, kuram ir noteikta dzīves vieta, ģimene, seniora aprūpes pienākums, neatbilst resocializācjas principam. Savukārt probācijas uzraudzība, kuras laiks nevar būt mazāks par vienu gadu, iesaistot apsūdzēto viņam piemērotos sociālās uzvedības korekcijas un sociālās rehabilitācijas pasākumos, kā konkrētā krimināltiesiskā represija atbilst soda individualizācijas principam un arī soda ģenerālajai prevencijai, jo tiek noteikts nākamais bargākais soda veids

aiz brīvības atņemšanas, šādu soda veidu paredz Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļas sankcija. Probācijas uzraudzības noteikumu neievērošanas gadījumā to var aizstāt ar brīvības atņemšanu, vienu probācijas uzraudzības dienu, rēķinot kā vienu brīvības atņemšanas dienu.

/Persona A/ piemērojams papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana.

[5.6] Kā /Persona A/ atbildību mīkstinošu apstākli noziedzīgajā nodarījumā saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu tiesa vērtē apsūdzētā vaļsirdīgo atzīšanos izdarītajā, tā nožēlošanu.

Tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību, veicinājis procesa norisi, piesakot lūgumu neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, kas vērtējama kā attieksme pret apsūdzību.

Tiesa nekonstatē Krimināllikuma 48.pantā paredzētos apsūdzētā atbildību pastiprinošus apstākļus.

Izvērtējot šos apstākļus, tiesa secina, ka /Persona A/ nosakāms minimālais likumā paredzētais soda, probācijas uzraudzības, laiks – viens gads.

[5.7] Atbilstoši Krimināllikuma 52.panta pirmās daļas 4.punktam /Persona A/ soda laikā ieskaitāms aizturēšanas laiks no 2025.gada 16.jūlija pulksten 21.11 līdz 2025.gada 18.jūlijam pulksten 12.25, – divas brīvības atņemšanas dienas, kas atbilst četrām probācijas uzraudzības dienām.

[6] Atbilstoši Krimināllikuma 70.[14] panta pirmajai daļai, ja izdarīts šā likuma 262. vai 262.[1] pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums ar transportlīdzekli, kas pieder citai personai, no noziedzīgu nodarījumu izdarījušās personas piedzen pilnu vai daļēju šā transportlīdzekļa vērtību.

CSDD informatīvās sistēmas izdruka liecina, ka automašīnas */Transportlīdzeklis A/*, valsts reģistrācijas numurs /Reģistrācijas numurs/, īpašnieks ir cita persona, līdz ar to no apsūdzētā piedzenama šī transportlīdzekļa pilna vai daļēja vērtība.

Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Rietumzemgales iecirkņa uzziņā norādīts, ka automašīnas */Transportlīdzeklis A/*, valsts reģistrācijas numurs /Reģistrācijas numurs/, vidējā tirgus vērtība atbilstoši automašīnas tehniskajiem datiem, ir ap 1700*euro*.

Tiesa, izvērtējot /Persona A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, ziņas par apsūdzētā mantisko stāvokli, to, uzskata, ka no apsūdzētā piedzenami 1700*euro*, kas, ņemot vērā lietā esošās ziņas, vērtējami kā daļēja automašīnas vērtība.

Atbilstīgi Kriminālprocesa likuma 528.panta pirmās daļas 11.punktam /Persona A/ nosakāms termiņš ar noziedzīgu nodarījumu saistītās mantas vērtības labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ievērojot Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 523., 527.- 530. pantu, tiesa

nosprieda

/Persona A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262.panta 1.[1] daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīt ar probācijas uzraudzību uz vienu gadu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem.

Drošības līdzekli /Persona A/ nepiemērot.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta pirmās daļas 4.punktu soda laikā ieskaitīt /Persona A/ aizturēšanu no 2025.gada 16.jūlija līdz 2025.gada 18.jūlijam, kas atbilst divām brīvības atņemšanas dienām, un noteikt galīgo

izciešamo sodu – probācijas uzraudzību uz 11 mēnešiem 26 dienām.

Uzlikt par pienākumu /Persona A/ 10 darba dienu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā pieteikties soda izpildei Valsts probācijas dienesta Zemgales reģiona teritoriālās struktūrvienības Tukuma nodaļā.

Atbilstīgi Krimināllikuma $70.^{14}$ panta $1.^{1}$daļai, piedzīt no /Persona A/ valsts ienākumos automašīnas*/Transportlīdzeklis A/*, valsts reģistrācijas numurs /Reģistrācijas numurs/, daļēju vērtību 1700*euro*.

Daļēja transportlīdzekļa vērtība labprātīgi atlīdzināma 30 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas, maksājumu apliecinošu dokumentu nekavējoties iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 10 darbdienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas Zemgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams 2025.gada 21.augustā.

Tiesnese (paraksts*) A.Kasakovska

**Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*